

1275-1275- OFP - Acta Capitulum Generalium Bononie Celebrati

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen.

Acta capituli generalis Bononie celebrati
anno Domini · M° · CC° · LXXV° ·

Confirmamus has constitutiones. In capitulo de electione prioris provincialis. in fine addatur sic. statuimus autem. quod in singulis provinciis priores provinciales. vel eorum vicarii. et diffinitores capituli provincialis provincias suas per vicarias distinguant. secundum quod eis videbitur expedire. quibus singulos vicarios preficiant. qui non sint priores vel lectores actu legentes. nisi prius a suis officiis absolvantur. requisito consilio fratrum presencium ad dictas vicarias pertinencium. qui sunt de corpore provincialis capituli. Qui vicarii in domibus sibi assignatis. prioris provincialis plenarie vices gerant. excepta dumtaxat institutione et destitucione priorum et lectorum. et ubique loca sua teneant. nisi in capitulo. dum officium sue vicarie exercent. quorum potestas in die immediate precedente electionem diffinitorum capituli provincialis expiret. hos autem vicarios priores provinciales possunt corrigere; vel ex causa rationabili amovere. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris conventualis. ubi dicitur. cum domus priore caruerit. etc. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo de recipiendis. ubi dicitur. nullus recipiatur in fratrem clericum. addatur. ad probationem vel professionem. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis. ubi dicitur. si autem vicarium. etc. usque ibi. donec prior eiusdem provincie. etc. deleatur totum et dicatur sic. quod si capitulum provinciale ex aliqua causa ad conventum alium transferatur; post translacionem prioris vicarii potestas expiret. et prior loci illius ad quem capitulum est translatum; vices prioris provincialis in omnibus optineat. Si autem conventus ille. ubi capitulum provinciale assignatum fuerat translatum. priorem non habuerit. vel eum infra tempus sue vicarie mori vel amoveri contigerit. prior illius domus. ubi capitulum provinciale antecedens fuerat celebratum; vices prioris provincialis in omnibus optineat. et sic deinceps retrocedendo. quousque conventus ille. in quo capitulum provinciale fuerit celebrandum. priorem habuerit. qui vices prioris provincialis in omnibus optinebit. Et hec habet · iii · capitula.

Iste sunt approbaciones.

Approbamus has. In capitulo de electione magistri. ubi dicitur. mortuo igitur magistro. etc. totum quod sequitur. priores igitur provinciales. etc. deleatur et dicatur sic. mortuo igitur magistro vel a magisterio amoto. prior provincialis illius provincie. ubi sequens capitulum fuerit celebrandum. vices magistri ordinis in omnibus optineat. quousque magister ordinis sit electus. exceptis absolucionibus priorum provincialium et conventualium aliarum provinciarum. et confirmacionibus priorum provincialium. quando de suis provinciis assumantur. et exceptis translacionibus fratrum de una provincia ad aliam. de quibus se nullatenus intromittat. nisi forte aliquis frater non prior provincialis existens pro provincialatus officio peteretur. Si autem illa provincia tunc priorem provincialem non habuerit. vel infra tempus sue vicarie eum mori vel amoveri contigerit; prior provincialis illius provincie. ubi immediate precedens generale capitulum fuerat celebratum. vices optineat supradictas. et sic deinceps retrocedendo. donec in aliqua provinciarum isto modo valeat vicarius inveniri. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis. ubi dicitur. mortuo priore provinciali vel amoto. deleatur usque ibi. qui eius. etc. et dicatur sic. si priorem provincialem in generali capitulo. vel medio tempore usque ad capitulum provinciale vel in ipso provinciali capitulo mori vel amoveri contigerit; ad ipsum provinciale capitulum eius electio pertinebit. Quod si nec ipse nec alius in ipso capitulo electus fuerit confirmatus. vel post provinciale capitulum priorem provincialem mori vel amoveri contigerit; qui eius locum optinet. teneatur. etc. Item infra ubi dicitur. si vero congregato provinciali capitulo. deleatur usque ibi. unus autem. etc. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de gravissima culpa. ubi dicitur. et penas recusat ferre. deleatur totum usque in finem et dicatur sic. talis de consilio discretorum carcerali custodie mancipetur. et ibidem secundum exigenciam culparum iuxta discrecionem prelati ieiuniis et abstinenciis puniatur. vel secundum regulam patris nostri Augustini. si magis expediens videatur. exutus habitu ordinis. de nostro ordine expellatur. si tamen usque ad illam horam sani capitis et integri sensus extiterit. Si eciam aliqui sunt. qui iudicio discretorum in communi sine gravi periculo vel scandalo tolerari non possunt; in carcerem recludentur. et ibidem secundum culparum exigenciam puniantur. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris conventualis. post illud ubi dicitur. relegatis etc. addatur et dicatur sic. cum autem per disquisitionem vel scrutinium voluntatum procedit electio. vota eligencium recipiantur per suppriorum vel vicarium in supprioris absentia. et duos fratres. qui primitus habitum nostri ordinis susceperunt. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. Fiat festum de beata Martha trium lectionum. et magister ordinis provideat de officio et de die. Et hec habet · ii · capitula.

Iste sunt inchoaciones.

Inchoamus has. In capitulo de domibus concedendis. in fine addatur sic. singule provincie ordinis nostri. exceptis provinciis Terre sancte et Grecie. dividantur in duas. quam divisionem magister ordinis et diffinitores generalis capituli immediate sequentis. postquam hec inchoata constitutio approbata fuerit et confirmata. facere teneantur. et faciant secundum modum eisdem tradendum a singulis provinciis dividendis. Quem modum ipse provincie tradere teneantur infra nominatum capitulum immediate sequens post confirmationem predictam. Et si aliquae provincie in modum divisionis non convenerint; duos fratres mittere teneantur et mittant. qui in dicto capitulo generali referant dictis magistro et diffinitoribus. que circa divisionem viderint expedire. Quod si modum divisionis predictae infra supradictum tempus memoratis magistro et diffinitoribus non presentaverint; nichilominus ex tunc dicti magister et diffinitores ad divisionem procedant. et nomina ipsis provinciis divisim imponant. et de numero. qui nunc est studencium mittendorum ad alia generalia studia unum diminuunt. et quicquid in constitutionibus huic ordinationi contrarium vel dissonum invenerint; corrigant vel immutent. Quod si magistrum a dicto capitulo casu aliquo abesse contigerit; vicarius eius cum ceteris diffinitoribus ad executionem predictorum procedat. et si memorati magistri vel eius vicarius et diffinitores ad divisionem in dicto capitulo aliquarum provinciarum procedere non valerent; nichilominus magister per se ipsum dividendi dictas provincias plenariam et liberam habeat potestatem et exequatur. quam cito obtulerit se facultas. Et si inter aliquas contiguas provincias expedire videtur de una ad aliam aliquos conventus transferre; id faciendi magister ordinis. liberam habeat potestatem.

Item hanc. In capitulo de capitulo provinciali. post illud ubi dicitur. eius excessum referant ad capitulum generale scripto communiter sigillato. addatur sic. singulis annis in capitulo provinciali auditis culpis fiat secretum scrutinium in conspectu omnium super retencione vel absolucione prioris provincialis. cum expressione nominum et officiorum fratrum exprimentium vota sua. per diffinitores capituli provincialis. quod scrutinium non publicetur vel alicui ostendatur. sed statim sigillis eorundem diffinitorum in conspectu omnium sigilletur. et per diffinitorem generalis capituli vel eius socium. vel socium provincialis in anno provincialium; ad generale capitulum deportetur. Et hec eadem forma scrutini facienda de priore conventuali per subpriorem vel vicarium in supprioris absentia. et duos antiquiores in ordine de conventu. presentes in capitulo in tractatu eorum. que mittenda sunt ad capitulum. observetur et sigillo conventus ipsum scrutinium sigilletur. et per socium prioris ad provinciale capitulum deferatur. Dictis autem scrutatoribus voluntatum. in virtute obediencie. precipimus. quod ipsum scrutinium alicui modo aliquo non revelent.

Item hanc. In capitulo de electione prioris conventualis. ubi dicitur. ad electionem prioris conventualis admittantur. addatur. infra vero idem tempus in socium prioris vel in electorem prioris provincialis nullatenus eligantur.

Item hanc. In capitulo de suffragiis. ubi dicitur. si in visitacione moriatur. addatur. idem etiam fiat pro procuratore ordinis in curia Romana. si in procuracionis officio moriatur. Idem etiam fiat pro vicariis a fratribus sue vicarie commissis; si ipsos mori contigerit in officio vicarie.

Iste sunt admoniciones.

Ordinamus et iniungimus. quod in quolibet capitulo provinciali fiat scrutinium secrete per diffinitores eiusdem capituli super retencione vel absolucione prioris provincialis. et sub sigillis eorundem diffinitorum expressis nominibus fratrum et officiorum exprimentium vota sua. ad generale capitulum per diffinitorem capituli generalis vel eius socium. seu per socium provincialis in anno provincialium; transmittatur. Idem etiam fiat de prioribus conventualibus per suppriorem vel vicarium in absentia supprioris et duos fratres antiquiores in ordine. qui in capitulo sint presentes in die tractatus eorum. que ad capitulum sunt mittenda. et sigillo conventus in conspectu omnium sigilletur. et ad provinciale capitulum transmittatur. Dictis autem scrutatoribus voluntatum de voluntate et ordinatione diffinitorum precipit magister ordinis. ne dicta scrutinia modo aliquo alicui revelare presumant.

Item. Cum in bono obediencie virtus religionis consistat; admoniciones generalium et provincialium capitulorum fratres diligencius solito studeant observare. et qui negligentes fuerint. per priores et visitatores ad eorum observanciam compellantur.

Item. Cum favor regum. prelatorum et principum noscatur ordini quam plurimum fructuosus; ab eorum offensis fratres caveant diligenter. et qui secus presumpserint; gravius puniantur.

Item. Cum communes omnibus nos deceat exhibere. qui nostram et omnium salutem querimus et optamus; caveat quilibet. ne loquendo notabiliter de guerris et partibus; nota sibi possit parzialitatis impingi.

Item. Cum ex executionibus testamentorum frequenter odia. distractiones et dispendia varia incurramus. priores non sint faciles ad licenciandum fratres ad executiones huiusmodi recipiendas nisi ex causa racionabili et honesta.

Item. Cum absentia prioris et subprioris conventibus sit dampnosa. subpriors in socios priorum non eligantur. nisi alias ad capitulum ex officio seu licencia sint ituri.

Item. Inquisitores heretice pravitatis; capitulis provincialibus intersint.

Item. Cum ex prolongacione capitulorum provincialium conventus in quibus celebrantur. non modicum pregraventur. et admiracionis nota exterioribus ingeratur; priores provinciales et diffinitores provincialia capitula cicius solito; studeant terminare.

Item. Constitucio de racione reddenda singulis annis suis maioribus de pecuniis dispensatis. habitis et receptis; arcius observetur. iniungimus autem illis quibus interest. ut huiusmodi exigantur raciones.

Committimus magistro ordinis ordinacionem studii Parisiensis et aliorum studiorum generalium. ut ipse de magistris et baccalariis ordinet et disponat. prout generali utilitati viderit expedire.

Ista sunt suffragia.

Pro domino papa. et statu universalis ecclesie; quilibet sacerdos · iii · missas.

Pro venerabili patre domino Bonaventura; quilibet sacerdos · i · missam¹.

Pro fratre Raymundo de Penaforti defuncto; quilibet sacerdos · iii · missas. etc.².

Concedimus provincie Provincie; · iii · domos. ubi priori provinciali et diffinitoribus videbitur expedire.

Sequens generale capitulum assignamus apud Pisas in provincia Romana. et diffinitores sint ibi dominica infra octavas ascensionis.

Sciant omnes. quod diffinitor Romane provincie veniens ad capitulum generale migravit ad dominum.

Actis additae sunt litterae magistri ordinis; cf. app. n. XXIX.

¹ Scil. fr. Bonaventura (Ioanne de Fidanza) card. O. Min. † 15 iulii 1274

² De fr. Raymundo de Pennaforti cf. supra p. 10 not.; 18 l.7;88 l. 31.